

ДЕЛ ОД ИНФОРМАТИВНИТЕ
ГЛАСИЛА ВО АВСТРАЛИЈА ВО
ПУБЛИКАЦИЈАТА „МАКЕДОНСКИ
ИСЕЛЕНИЧКИ ПЕЧАТ“ НА СЛАВЕ
КАТИН

Во книгата "Македонскиот иселенички печат" на Славе Катин е забележано дека гласилото „Македонски весник“ од Сиднеј беше еден од позначајните македонски информатори во Австралија што се печатеше на литературен македонски јазик, а има материјали што се објавуваат и на англиски јазик.

Оваа гласила претставуваше вистински информатор на македонската култура, јазик, литература, историја, минато и сегашност. Во голема мера

настојуваше духовно да ги обедини македонските иселеници во новата средина и да го афирмира македонското име и нација во демократска Австралија.

Првиот број на „Македонски весник“ (Macedonian Newspaper) (1985) - Сиднеј е отпечатен во јануари 1985 година во Рокдел, населба на Сиднеј и збратимен град со Битола, како гласило на Центарот за информации и печат на Македонската етничка заедница од Сиднеј. Тој е печатен на 8 страници на формат 43 x 30 см., а од вториот број се печати стандардно на 16 страници. Излегува еднаш месечно (месечник), неколкупати се печати на петнаесет дена и еднаш во два месеца, по цена од 60 центи до еден долар.

Во публикацијата "Македонскиот иселенички печат" на Славе Катин се вели дека како што обично се прави при започнувањето на издавање ново информативно гласило, и „Македонски весник“, донесе воведна статија во која ги истакнува своите цели. Во неа се вели:

„Македонски весник“ ќе работи да ги заштитува националните интереси на македонскиот народ насекаде во светот и ќе ги почитува правата на другите народи; ќе ја брани од туѓо посегнување светата национална држава на македонскиот народ — Република Македонија, факелот на македонската слобода и надеж на сите обесправени Македонци од егејскиот и пиринскиот дел на Македонија; ќе го афирмира македонскиот литературен јазик, литература, култура, историја, фолклор, традиции и севкупното творештво на слободната македонска држава во светот, а посебно во Австралија“.

Исто така, овој број, а и наредните броеви обилуваат со позајмани текстови од гласилата што се печатат во Републиката. Главен и одговорен уредник на „Македонски весник“ е Кире Циревски, истакнат преспански охридонец, роден во селото Перово, што се наоѓа на брегот на живописното Преспанско Езеро. Тој е еден од значајните личности во животот и активностите во Македонската православна црква „Света Петка“.

И вториот број од февруари 1985 година е отпечатен на 16 страници и содржи голем број материјали за активноста на Македонците во Австралија, особено во македонската колонија во Сиднеј, како и новости од Републиката и пошироко.

Во сите дванаесет броеви колку што се отпечатени во првата година (1985 година), се поместени пригодни текстови за голем број македонски револуционери, за значајни датуми од историјата во Австралија, со посебен акцент на црковниот, културно-просветниот, спортскиот и забавниот живот на македонската заедница во Сиднеј.

Во втората година од излегувањето на „Македонски весник“ се отпечатени исто така 12 броеви во ист формат и на 16 страници. Тие се исполнети со голем број интересни прилози од активностите на Македонците во Австралија, особено од активноста на Македонските православни цркви.

Во третата година од излегувањето на „Македонски весник“ се отпечатани 16 броеви во кои се поместени одбрани и интересни материјали од животот на македонски иселеници во Австралија. Така, првиот број од јануари 1987 година, како и претходните е печатен на 16 страници со ист формат. На првата страница е поместена фотографија од тогашниот премиер на Нов Јужен Велс г. Бери Ансфорт и пригоден текст за Австралија, во кој, меѓу другото, се вели дека денот на основањето на Австралија пред 200 години, претставува симбол на слобода и рамноправност и за Австралијанците од македонско потекло кои ги живаат сите права на демократска и мултикултурна Австралија.

Политичкиот живот на Австралија има посебно место во овој број. Имено, две страници се посветени на кандидатите од политичките партии во Австралија за кои се апелираше Македонците да гласаат за нив. Од изворните текстови, пак, треба да се одбележи оној по повод одбележувањето на 20-годишнината на успешната работа на КУД „Илинден“ од Рокдеил, во кој се вели:

„... Друштвото е формирано од група ентузијастички и вљубеници во македонскиот фолклор и работи во рамките на МПЦО „Св. Петка“. Во него членуваат повеќе од илјада членови, а во овие дваесетина години има организирано околу 90 целовечерни концерти, над 200 пати настапило на разни приредби, прослави, национални празници и црковни манифестации. Друштвото било гостин на Републиката и било учесник на фестивалот „Илинденски денови“ во Битола, а учествувало и на „Шел фестивалот“ и на „Етничкиот фестивал“ во Канбера“.

Исто така се вели дека привременото престанување на печатењето на овој весник, не значеше крај. Повеќе пати се правеа обиди за повторно покренување. Така, во ноември 1991 година, се направи обид за продолжување на животот на „Македонскиот весник“ и е отпечатен еден број. Новиот број по форма, а и неговото клише на главата е ист како и претходните броеви. Тој е отпечатен со современа компјутерска техника на 16 страници, во кој преовладува македонскиот јазик, а има текстови и на англиски јазик.

Весникот го уредија Кире Циревски и Снежана Митревска, поранешен новинар во „Вечер“ од Скопје, која ги уредуваше македонските страници во весникот „Ново доба“ од Сиднеј во кој од 1975 година се пренесуваат куси вести, информации и други текстови за Македонија и за македонските доселеници. Новиот број на „Македонски весник“ е посветен на посетата на претседателот на Владата на Република Македонија д-р Никола Кљусев и министерот за информации г. Мартин Треневски на Австралија. Во него се поместени и други текстови за активностите на богатиот живот на Македонците во Сиднеј.

Според публикацијата „Македонскиот иселенички печат“ на Славе Катин, покрај гласилото „Македонски весник“, кое што имаше значајна мисија за зачувување на македонскиот национален идентитет, литературниот мајчин јазик, културните вредности, литературата, традициите и обичаите меѓу македонските доселеници, иста или слична улога имаше и весникот „Македонски глас“ (1990) - Сиднеј.

Тој започна да се печати 1990 година на македонски јазик, со кирилица, настојувајќи да претставува афирматор на македонската вистина. Излегуваше на 16 страници, на среден формат 29x42 см. и беше еден од најчитаните и најпопуларни неделни изданија на македонски јазик во Сиднеј и пошироко.

Главен и одговорен уредник и сопственик на ова информативно гласило е познатиот новинар Васил Боглев, еден од плејадата млади новинари кои новинарската професија ја

усовршија во Редакцијата на „Нова Македонија“ во Скопје, за кои новинарската мисија меѓу Македонците во дијаспората е макотрпна, но и благородна кога ќе се постигне вистинската цел.

Првиот број на весникот „Македонски глас“ се појави во вторник на 20 септември 1990 година во населбата Рокдел, предградие на Сиднеј. Во почетокот тиражот се движеше до илјада примероци, а според зборовите на Васил Боглев тиражот достигнувал и до пет илјади и станал трет најголем етнички весник во Австралија. Цената на чинењето започнала со еден долар од првиот број, а и во иднина, а се дистрибуирал во сите македонски колонии ширум петтиот континент. Во првата година се отпечатени 14 броеви, додека во 1991 година се излезени 48 броеви. Весникот „Македонски глас“ не се печатеше единствено за време на Божиќните и Новогодишните празници кога во Австралија е летен период и се користат годишните одмори.

Во воведната статија што е поместена на втората страница од првиот број, покрај другото, се вели: „Македонски глас“ е единствен весник што се издава и се печати на македонски јазик. Појавата на весникот дојде како резултат на потребата македонското население на овие простори преку пишаниот збор да се информира за се' она што се случува на петтиот континент - во Австралија, во Македонија, а исто така и во светот“.

Поголемиот број од текстовите се, всушност, адаптирани од информативните гласила во Република Македонија, (особено втората страница). Но, сепак најзначајно место во весникот е посветено на важните настани во секојдневниот живот и активностите на Македонците во Австралија.

Весникот „Македонски глас“ е уреден убаво и професионално, технички, ликовно и содржински. Во него е застапена постојаната рубрика „Вести“, потоа „Актуелности од стариот крај“ се застапени на неколку страници, „Вести од светот,“ рубриците „Занимливости“, „Здравје“, „Панорама“ потоа, „Рубриката најмладите“, а одреден број страници се посветени на спортот.

Од самиот почеток весникот „Македонски глас“ преставува вистински информатор на дејствата и на актуелностите на македонските доселеници, кои го примија со големо задоволство и жар, Така, тие изворно дознаваат за актуелната состојба во Република Македонија и пошироко, а во исто време гласилото претставува и солиден рекламнопропаганден информатор на деловните активности на македонската заедница во Сиднеј и пошироко во други градови каде живеат Македонци.

Исто така, во публикацијата "Македонскиот иселенички печат" на Славе Катин е забележано дека во јуни 1992 година, новинарот Васил Боглев залочна да го издава списанието „Збор“. Тоа се печати на македонски јазик секој втор четврток во месецот и е подготвено на најсовремена компјутерска опрема. На страниците на првиот број се појавија коментари и осврти, како и друга текстови, главно со информативна содржина на актуелните настани во Република Македонија и во Австралија.

Продолжува

Пишува: ДУШАН РИСТЕВСКИ